

Energy Assistance NEWSLETTER

Nr 18
Sept 2007

Onderhoudsopleiding in Barsalogho (Burkina Faso)

INHOUD

Onderhoudsopleiding in Barsalogho (Burkina Faso)	1
Idjwi : Een ambitieus project (DRC)	3
Nieuws van de Raad van Bestuur	3
De zon verlicht het dispensaria van Khanjaloya (Oost van India)	4
Geprogrammeerde missies	4
Laatste nieuws van Goma	6

Energy Assistance hecht sinds altijd een essentieel belang aan de opleiding van het plaatselijk personeel.

Het is in dat opzicht dat André Naessens en Marc Rombaut van 3 tot 17 maart 2007 op missie naar Burkina Faso vertrokken zijn om de opleiding te verzorgen van 3 elektriciens van de vennootschap met beperkte aansprakelijkheid M.M.B. Multi Maintenance Barsalogho is een maatschappij met sociaal doel die elektriciteitsproductie en - distributie exploiteert.

Het ontwikkelingsprogramma van SLCD

Burkina is door de PNUD (Programma van de Verenigde Naties inzake ontwikkeling) geklasseerd als n° 174 op 177 op vlak van humanitaire ontwikkeling en wordt beschouwd als één van de armste landen op deze planeet. Enclave in het hart van West-Afrika, het “land van de integere mensen” bezit inderdaad maar weinig troeven.

Een Belgische NGO, het SLCD (Service Laïque de Coopération au Développement), actief sedert meer dan 10 jaar in

Burkina, heeft zich in het bijzonder geïnteresseerd aan het sanitair district Barsalogho, goed voor 155.000 inwoners verspreid over een oppervlakte van 3.690 km², gekenmerkt door een Sahel-klimaat die slechts een weinig productieve landbouw toelaat. Sedert 2005 heeft het programma van de SLCD, initieel sanitair, zich als doel gesteld de “inkomensbronnen van de inwoners te diversifiëren en te laten toenemen.

Waarom dan ook geen lichte elektrificatie (220 V – 2 A per aansluiting) van het dorp Barsalogho (15000 inwoners) proberen om de levensomstandigheden van de dorpsbewoners te verbeteren en om nieuwe economische activiteiten te ontwikkelen ? In 2003 wordt een pilotoproject gelanceerd met de 14 eerste aangesloten. In juli 2006 zijn reeds 123 aansluitingen gerealiseerd met een 220 V-net van 1892 m. Op het ogenblik van de missie van André en Marc, in maart 2007, zijn er 135 aangesloten voor 3008 m netwerk. Een electrogeengroep van 80 kVA verzekert de elektriciteitsproductie en de uitbating van het

Electrogeengroep 80 kVA in Barsalogho

systeem is in handen van de MMB, opgericht door SLCD.” Aan Barsalogo wordt ongeveer 6000 kWh per maand gefactureerd, voor een bedrag van 200 CFA (ongeveer 0,3 €) per kWh. De gemiddelde klant verbruikt dus 40 kWh/maand voor een bedrag van 12 €

Dankzij de hulp en de giften heeft SLCD bovendien een fotovoltaïsche centrale kunnen financieren voor het dorp Dablo (5000 inw., gelegen op 45 km van Barsa via veldweg). Op dit ogenblik zijn er in Dablo slechts 8 aansluitingen voor een netwerk van 200 m.

SLCD plant eveneens, indien de financiering bekomen wordt, het dorp Pensa, goed voor 2500 inw., uit te rusten met fotovoltaïsche zonnepanelen en met een netwerk.

En EA in dit alles ?

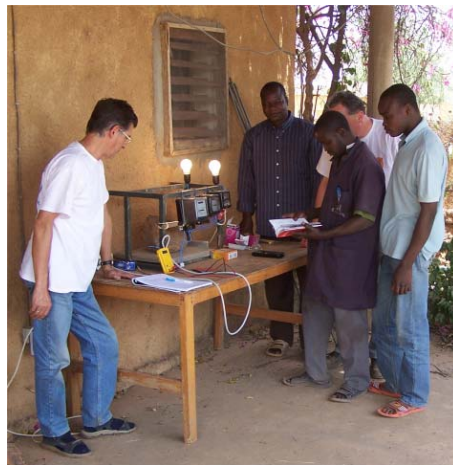
Sedert 2005 doet SLCD beroep op de steun van EA in het kader van zijn elektrische expertise.

In juli 2006 had een eerste missie van André Naessens de indienstname van de centrale van Dablo tot doel. Bovendien werden een honderdtal gedeclasseerde elektrische tellers van het netwerk van Electrabel ter beschikking gesteld en geïnstalleerd in functie van de aansluitingen in Barsa en in Dablo.

Bij deze gelegenheid is André zich bewust geworden dat de elektriciens van de MMB (in het totaal 13 personen waaronder 3 elektriciens) ten allen prijze wensten te beschikken over een op-

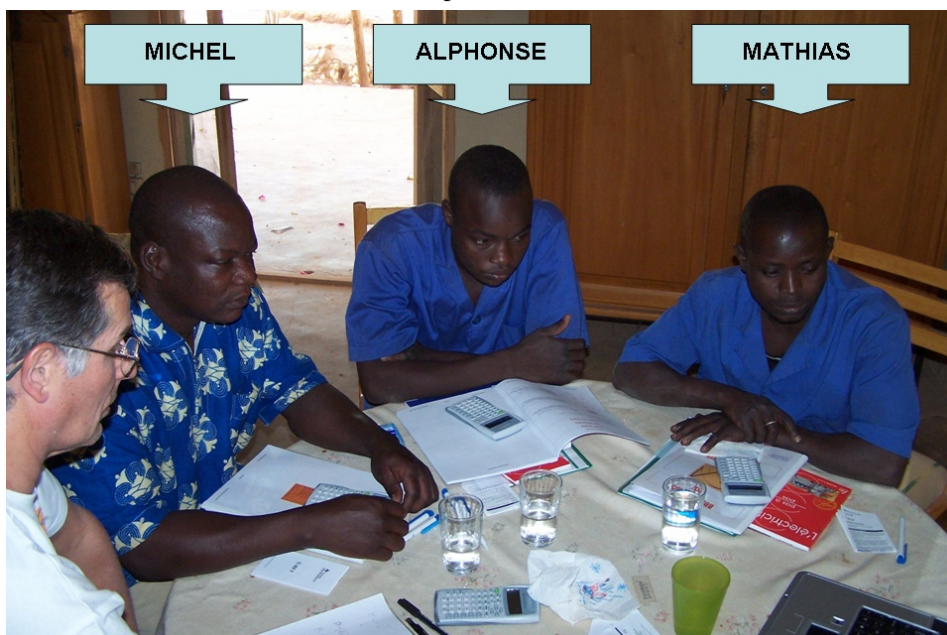
leiding en de kennis om elektrische 220 V luchtlijnen te monteren, om het fotovoltaïsche gedeelte te onderhouden en te beheren, te werken en installeren in alle veiligheid.

Dit is dan ook de bestaansreden van de missie van maart 2007, waarvoor André een opleidingsmodule met aangepaste praktische testen op het kennisniveau van zijn “leerlingen” heeft samengesteld. Hij heeft zich kunnen inspireren op het werk gerealiseerd door S. Artiguenave van Elyo. Op het programma

Proefstand tellers te Barsa in maart 2007 met André en Marc

enkel essentiële materie : de elektrische eenheden, het ontwerp van een netwerk (kabels, palen, draagwijdte), de beveiligingen, ijking van de tellers, het onderhoud van alle componenten van een fotovoltaïsch systeem, de veiligheid op het werk. Hierdoor zijn Michel, Mathias en Alphonse meer “self-supporting” in hun onderhoudswerk en

Cursus gegeven door André aan 3 technici MMB te Barsa in maart 2007

in het kader van uitbreidingen van het net.

Tussen twee opleidingsessies hebben onze vrijwilligers de FV centrale van Dablo geïnspecteerd en hebben er enkele aanbevelingen geformuleerd inzake de architectuur van het net. “Bovendien hebben ze een aantal gebreken aan de belastingsregelaars vastgesteld.” Tot slot hebben ze een plaatsbepaling met de GPS uitgevoerd met het oog het elektrificatieproject van Pensa.

Onze twee opleiders-practici André en Marc zijn ter plaatse zeer geapprecieerd. Een vertrouwensband is ontstaan met de Burkinabezen die de indruk hebben met EA over een solide en geëxperimenteerde achterban te beschikken.

EA denkt er dan ook aan een partnerschap af te sluiten met SLCD. EA zou de elektrische expert worden voor het district Barsalogo. De assistentie zou zowel het concept van de systemen, de opvolging van de nieuwe installaties als de opleiding van het personeel ter plaatse omvatten.

En waarom zouden we als besluit Souleymane Sawadogo, kioskhouders te Barsalogo, niet citeren : “sedert de elektrificatie heb ik veel meer klanten, de mensen voelen zich aangetrokken door het licht en de nieuwe producten die ik aanbied : yoghurt, omelet, lever, fris water, De opbrengst heeft mij toegelaten vee (1 rund, 3 schapen en 8 geiten), een fiets, een stuk grond, twee radio's, een koelkast aan te kopen en een rekening te openen bij de volkscas. Als alles goed gaat, zou ik in de komende jaren een wasserij of een maquis (klein restaurant) willen openen”.

Xavier Brouckaert
Projectverantwoordelijke

Naaiwerk Pensa

Idjwi : Een ambitieus project (DRC)

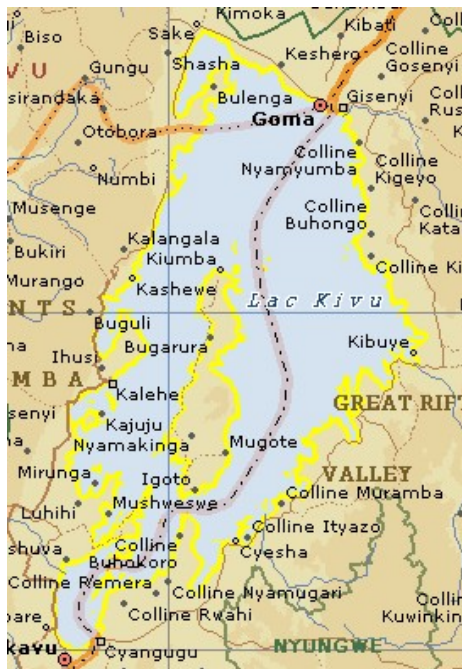
Idjwi is het groot eiland (310 km²) dat zich in het midden van het Kivu meer bevindt.

Haar bevolking bedraagt bij de 200.000 inwoners. Ze maakt deel uit van de DR Congo, provincie Zuid-Kivu, maar is op gelijke afstand van Rwanda gelegen. Het eiland beschikt over zeer weinig middelen en is uiterst arm. De toevoer, bij de genocide, van rwandese vluchtelingen, heeft de situatie helemaal niet helpen verbeteren.

In 2006, heeft de Orde van Malta, via "Malta Belgium International", beslist om van de totale rehabilitatie van de ziekenhuisstructuren van het eiland Idjwi één van haar humanitaire objectieven voor de komende jaren te maken.

Dit project wordt verwezenlijkt in samenwerking met het BDOM (Bureau Diocésain des Œuvres Médicales) van Bukavu waarvan het gezondheidsnetwerk van het eiland Idjwi afhangt. Dit netwerk is samengesteld uit twee hoofd-ziekenhuizen en een twaalfstal kleine gezondheidscentra die over het hele eiland verspreid zijn. De meeste onder deze centra zijn in een erbarmelijk staat

en functioneren bijna niet meer.

Malta heeft een beroep gedaan op Energy Assistance om de elektriciteitsproblemen van de verschillende centra te bestuderen en de meest geschikte technische oplossingen voor te stellen. Aquassistance werd voor de watervoorzieningen benaderd.

Daniel Benoit, vrijwilliger bij EAF, heeft in oktober 2006, voor ons ter plaatse een evaluatie missie gedaan. De gegevens die hij heeft meegebracht hebben ons toegelaten om een eerste kostenschatting op te stellen voor de vernieuwing van de elektrische installaties van de verschillende ziekenhuizen en gezondheidscentra.

Momenteel is Malta bezig met het op punt stellen van de financiering van het volledige project en heeft, gezien de belangrijkheid van de bedragen, een beroep gedaan op de fondsen van de "Ontwikkelingssamenwerking".

Zodra de financiering verzekerd is, zullen we met de uitvoeringsfase starten. EA zal, in principe, verantwoordelijk zijn voor de gedetailleerde studie van de elektriciteitstoevoer en -distributie van de verschillende sites, voor de specificaties van de aan te kopen uitrusting en voor de supervisie van de ter plaatse uit te voeren installatiewerken en de ingebruikneming (met inbegrip de opleiding van enkele onderhoudstechnici). Onnodig te zeggen dat het over een zeer groot project gaat waar we regelmatig zullen kunnen over informeren.

Gilles de Roubaix
Projectverantwoordelijke

Nieuws van de Raad van Bestuur van 21.06.2007

Roland Rosseel

Goedkeuring van nieuwe projecten

Land	Plaats	Omschrijving
Togo	Tado	Diesel generator to supply Aquassistance pump - Electricity supply (PV) for health centre.
Togo	Agou Avédjé, Wli, Sichem	Electricity supply (PV) for 2 dispensaries and 2 schools
Zambia	Muntemba	Electricity supply (PV) for dispensary
DR Congo	Yasa-Bonga	Electricity supply (PV) for health centre

De RvB heeft eveneens een aanvulling van het budget voor het project Goma goedgekeurd teneinde de 10 km stroomgeleiders te kopen welke door de Snel niet konden geleverd worden.

De zon verlicht het dispensaria van Khanjaloya (Oost India)

In juni 2007 werd het fotonvoltaïsch systeem voor de elektrificatie van het dispensaria van Khanjaloya geplaatst en in ontvangst genomen. De ceremoniële inwijding was zeer vriendschappelijk met o.a. zangkoren, fruit en limonade. Het personeel van het dispensaria was klaarblijkelijk zeer gelukkig en zal eindelijk op een fatsoenlijke manier 's nachts zorgen kunnen toedienen bij bevallingen en andere dringende ingrepen.

«AROUSE» ten dienste van volksstammen

Het verhaal begon in april 2004 met de vraag van de Heer Philippe Falisse, raadgever bij de Belgische Ambassade in India. Hij had er ter plaatse de Belgische Pater, P. Van Nuffel s.j., ontmoet die de lokale vereniging genaamd AROUSE leidt. De roeping van deze NGO bestaat erin de volksstammen te helpen in hun algemene ontwikkeling en te verdedigen, meer bepaald in de districten van Gumla en Simdega van de Staat Jharkhand (hoofdstad Ranchi).

AROUSE beheert er een twintigtal dispensaria's waarvan de meesten geen enkele elektriciteitsvoorziening hebben en dus hun werking bemoeilijkt.

Wat verstaat men onder « volksstammen »? In India wordt deze term gebruikt om het deel van de bevolking te omschrijven die als autochtoon wordt beschouwd, hetzij de mensen die het land bezetten voor de komst van de Indo-Aryens. Deze volksstammen zijn nog zeer gemarginaliseerd, zeer arm, zijn zeer slecht voorzien van educatieve en sanitaire voorzieningen en worden nog gediscrimineerd. De beschermende wetgeving die de Indiaanse Regering hieromtrent heeft opgesteld heeft helaas nog geen significante effecten voortgebracht. De volksstammen worden in India op ongeveer 50 miljoen

mensen geschat en zijn op een ongelijke wijze over het hele land verdeeld. In de Staat Jharkhand vertegenwoordigen ze 30% van de bevolking. Het is dan ook niet verwonderlijk dat NGO's zich toeleggen op de verdediging en ontwikkeling van dit deel van de bevolking.

De indiaanse vrijwilligers van EA

De communicatie moeilijkheden met AROUSE enerzijds en de mogelijkheden van de indiaanse markt om zelf de gevraagde technologie te leveren, had EA kunnen doen aarzelen om aan de vraag van Pater Van Nuffel een positief gevolg te geven. De aanwezigheid van een filiaal van Tractebel, de vennootschap van indiaans recht Tractebel Engineers & Constructors Pvt Ltd (TECPL) heeft EA overtuigd om dit project te verwezenlijken. De directie van deze vennootschap had inderdaad snel laten weten dat ze haar vrijwillige hulp aanbood om dit project tot een goed einde te brengen. Dit heeft het mogelijk gemaakt om een beroep te doen op plaatselijke fabrikanten voor de levering en installatie van het materiaal.

Ingenieur Arvind Kumar Bajpai werd dan ook gevraagd om het project lokaal te beheren in totale samenwerking met Energy Assistance in Brussel.

Niettegenstaande deze gunstige voorwaarden, heeft de start van het project een aanzienlijke tijd gevergd. Zoals vaak bij dit soort projecten, heeft de begunstigde niet altijd een klare kijk van wat hij verlangt, omdat hij dikwijls de mogelijkheden, de vereisten en de kosten niet kent. Onze vragen zijn voor hen ook totaal ongewoonlijk. Wanneer we later nauwkeurige technische vragen begonnen te stellen, kwamen de antwoorden nog trager toe (maar stellen we wel de juiste vragen?). Het tot stand brengen van een vlotte communicatie gebeurt niet steeds moeiteloos.

Bovendien heeft dit project een bijzondere tegenslag gekend. Wanneer alles in kannen en kruiken was om het project eindelijk ter goedkeuring te brengen,

waren de financiële middelen van Energy Assistance voor een ander belangrijk project voorzien. De beslissing werd uitgesteld tot wanneer het budget van het volgende jaar beschikbaar was.

Gelukkig hadden onze indiaanse collega's niet gewacht om het dossier voor te bereiden. Een bezoek aan de installaties had reeds plaatsgevonden, de specificaties waren uitgewerkt en de leveranciers waren ondervraagd. Wanneer de Raad van Bestuur van EA uiteindelijk op 23 maart 2006 het project heeft kunnen goedkeuren, was het dossier al goed gevorderd. De tijdspanne sinds het begin van het project was aanzienlijk en daarom moesten de offertes van de leveranciers geactualiseerd en de laatste samenwerkingsdetails met AROUSE vastgelegd worden.

Na een laatste onderhandeling werd de vennootschap Tata BP Solar weerhouden. Ze heeft het fotovoltaïsch systeem

en de distributie stroombaan geleverd, vervoerd en geplaatst. Zoals reeds vermeld vond de in ontvangst name begin juni 2007 plaats. De ingenieur M. Arpit Modi, ingenieur bij TECPL, heeft er Energy Assistance vertegenwoordigd.

Het geplaatste fotovoltaïsch systeem is aanzienlijk: een vermogen van 5.120 Wp opgewekt door 64 panelen van 80 W. Het systeem bevoorraadt de (beperkte) verlichting van 9 lokalen van het dispensaria (kamers voor patiënten, lokalen voor consultatie, voor verzorging, enz.) enkele ventilatoren aan het plafond, een koelkast (geneesmiddelen) en tenslotte een waterpomp (even nodig als elektriciteit).

Het ligt voor de hand dat deze installatie de activiteiten op een significante wijze zal verbeteren en dus een betere dienstverlening aan de patiënten zal kunnen geven. Het gaat er nu om de plaatselijke technici op te volgen zodat ze in een goed onderhoud van deze installatie kunnen voorzien rekeninghoudend met de instructies die hen werden achtergelaten.

Thierry Tuxen
Projectverantwoordelijke

GEPROGRAMMEERDE MISSIES

Roland Rosseel

Land	Plaats	Datum	Vrijwilligers	Omschrijving
Senegal	Gouloumbou	Sept-07	Gilbert Neycken (Netmanagement)	Electricity supply for Aquasistance pump and village (assessment)
Togo	Agou Avédjé, Wli, Sichem	Okt-07	Luc Jaivenois and Dominique Thomas (beiden Netmanagement)	Electricity supply (PV) for 2 dispensaries and 2 schools
Zambia	Muntemba	Okt-07	Marc Van Gelder (Netmanagement) and Maxime Palante (TBL Eng.)	Electricity supply (PV) for dispensary
Burundi	Ruyigi 2	Okt-07	Jacques Bérard	Electricity supply for hospital (assessment)
Rwanda	Baré	Dec-07	Johan Baert (TBL Eng.) and Axel Lefèvre (Netmanagement)	Electricity supply for health centre

Laatste nieuws van Goma

Al het nodige materiaal is samengebracht in het magazijn van E.A. op de centrale van Verbrande Brug in Vilvoorde. Normaal wordt alles per container eind september verzonden. Een financieringsdossier voor deze verzending werd bij het DGOS binnengedaan.

Ondertussen heeft de Snel verklaard in de onmogelijkheid te zijn haar de verbintenis na te komen de 10 km geleiders van de MS lijn te leveren. Een aanvulling van budget werd dan ook gevraagd en bekomen bij de Raad van Bestuur. De geleiders werden in China besteld en zullen afzonderlijk verzonden worden.

De realisatie zou eind december kunnen gebeuren voor zover de lokale veiligheid het toelaat.

Claude Gastout
Projectverantwoordelijke

Ngangi Centrum, Goma
Breedte : 1°38'41.88"S
Lengte : 29°13'55.77"E

ENERGY ASSISTANCE heeft de steun van **HAAR LEDEN** nodig.

Voor België, de jaarlijkse bijdrage bedraagt **20€** voor effectieve leden en **5€** voor steunende leden. (Stort je bijdrage op onze bankrekening ING 310-1675876-93).

BELANGRIJK: Gelieve als mededeling bij je storting het bedrag van de bijdrage (20 € of 5 €) en van de gift te vermelden. Enkel giften van **30 € of meer** zijn fiscaal aftrekbaar en van de gift (van 30€ of meer) ontvangt u een fiscaal attest.

Het inschrijvingsformulier kan gedownload worden op de site (<http://www.energy-assistance.org>) of kan bij de vereniging worden aangevraagd.

Voor Frankrijk, iedereen die dit wenst kan lid worden van EAF door middel van een bijdrage van **20€** per cheque op naam van Energy Assistance France (1, Place des Degrés, 92059 Paris La Défense). Gelieve uw coördinaten te vermelden zodat wij u een fiscaal attest kunnen bezorgen (*Elke subsidie en bijdrage aan EAF is immers aftrekbaar van de belastingen (enkel Frankrijk) tot 60 %)

Hartelijk dank bij voorbaat.

HERINNERING: Gelieve iedere wijziging in uw persoonlijke gegevens (adres, telefoon, e-mail) mee te delen aan het secretariaat van **ENERGY ASSISTANCE**.

ENERGY ASSISTANCE ZOEKT NAAR VERANTWOORDELIJKE VOOR PROJECTEN

Om te kunnen beantwoorden aan het toenemende aantal projecten die aan E.A. worden voorgesteld, zoeken wij vrijwilligers die bereid zijn deel uit te maken van het projectcomité om projecten te analyseren, om ze vervolgens uit te werken en om de realisatie van de goedgekeurde projecten op te volgen. Hebt u interesse ?
Gelieve uw kandidatuur naar J.P. Germeau te sturen.

(jp.germeau@skynet.be)

BELGIE

ENERGY ASSISTANCE vzw
Boomkwekerijstraat 20
B-1000 BRUSSEL

Contactpersonen :

Sabine Baeten
☎ +32 2 510 74 38
Michel de Ligne
☎ +32 2 510 74 18
Xavier Desmarts
☎ +32 2 510 72 41

☎ +32 2 510 21 82

E-mail:

contact@energy-assistance.be

FRANKRIJK

ENERGY ASSISTANCE France
1, Place des Degrés -
F-92059 - PARIS LA DEFENSE

☎ +33 1 41 20 13 40

E-mail: energy-assistance-france@suez-services.com

Internet :

www.energy-assistance.org

Layout :

T. Moens de Hase, G. Dumont

Vertaling : F. Behaegel, P. Maes, X. Desmarts

Verantwoordelijk uitgever:
J. Bouckaert

De NEWSLETTER van ENERGY ASSISTANCE wordt gezamenlijk samengesteld door het Bureau en het Communicatie comité van Energy Assistance. De auteurs zijn verantwoordelijk voor de gepubliceerde artikels.